

UCHWAŁA
SENATU RP

**2007
ROK
GENERAŁA
WŁADYSŁAWA
ANDERSA**

Szanowni Państwo,

Człowiek, który ma ugruntowane poczucie tożsamości narodowej, nie traci kontaktu z Ojczyzną. Dlatego Senat Rzeczypospolitej, który jest opiekunem Polonii i Polaków z Zagranicy, koncentruje się na udzielaniu pomocy naszym Rodakom w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym. Senat stara się łączyć wszystkich Polaków wokół fundamentalnych wartości, składających się na tożsamość Polaka takich, jak język i kultura.

Rok 2007 wyjątkowo sprzyjał takim działaniom, ponieważ Senat miał do dyspozycji znacznie więcej pieniędzy na pomoc Polonii niż w latach poprzednich. Duża część tych środków została przeznaczona na wsparcie polskiej edukacji poza granicami kraju. Od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej nasila się zjawisko migracji zarobkowej młodych Polaków. Nie wiadomo jeszcze, ilu spośród nich zdecyduje się osiedzić na stałe w krajach unijnych, ale Senat nie może lekceważyć tego zjawiska. Pomoc tym ludziom potrzebna jest już dziś. Od tego bowiem, czy wesprzemy lub zorganizujemy naukę języka polskiego zależy, czy ich dzieci będą się czuły Polakami. Nie zapominamy również o tych, którzy od pokoleń pozostają poza granicami Macierzy. Jesteśmy im wdzięczni za przywiązanie do tradycyjnych polskich wartości i zachowanie języka polskiego, w czym nadal zamierzamy ich wspierać. Dlatego pomoc oświatowa polonijnej i polskiej poza granicami, nastawionej na naukę języka polskiego, była w 2007 r. priorytetowym zadaniem finansowanym ze środków Kancelarii Senatu.

Działania Senatu RP zyskały aprobatę przedstawicieli Polonii z całego świata, z którymi miałem okazję spotkać się osobiście w Senacie w trakcie III Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy.

Senat RP w ubiegłym roku oddał hołd całej zachodniej, niepodległościowej emigracji, ogłaszając rok 2007 – Rokiem Generała Władysława Andersa. W obchody włączyła się Polonia i Polacy w różnych częściach świata.

Mam nadzieję, że przedstawione w tej publikacji działania Senatu na rzecz Polonii przekonają Polaków tu, w Ojczyźnie, i tych poza granicami, że pieniądze przeznaczone na opiekę nad polską diasporą zostały dobrze zainwestowane i sprzyjać będą podtrzymywaniu więzi między Polonią a Macierzą.

Bogdan BORUSEWICZ
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Monte Cassino – cmentarz żołnierzy polskich

Senat opiekunem Polonii

Transformacja ustrojowa z 1989 r. doprowadziła do zmiany polityki wobec Polonii i Polaków za granicą. Wybrany w wolnych wyborach Senat Rzeczypospolitej Polskiej, nawiązując do tradycji okresu międzywojennego, objął opieką Polaków żyjących w diasporze. W tamtym czasie najważniejszym zadaniem była odbudowa zaufania niepodległościowej emigracji do władz polskich. Chodziło o zlikwidowanie podziału, jaki powstał między krajem, rządzonym wcześniej przez komunistów, a emigracją na Zachodzie oraz o roztoczenie opieki nad Polakami pozostałymi w ZSRR. Odrodzony Senat sięgnął do sposobów ułożenia stosunków z Polonią sprawdzonych w okresie dwudziestolecia. Opiekę nad Polonią w imieniu Senatu objął Marszałek Senatu oraz Komisja Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Począwszy od 1990 r., opieka nad diasporą ma także wymiar finansowy. Ta konkretna pomoc realizowana jest za pośrednictwem organizacji pozarządowych. Pieniądze na ten cel co roku są gwarantowane w budżecie Kancelarii Senatu. Z biegiem lat środki te znacznie się zwiększyły. Zostały też określone procedury ich przyznawania. Niestety zaawansowane w 2007 r. prace nad ustawowym uregulowaniem spraw opieki nad Polonią i Polakami za granicą zostały przerwane z powodu skrócenia kadencji parlamentu. W 2008 r. Senat ponownie zamierza wystąpić z inicjatywą ustawodawczą w tej sprawie.

Obecnie pomoc ta udzielana jest na podstawie przepisów ustawy: o finansach publicznych, o rachunkowości i o działalności pożytku publicznego oraz wolontariacie. Te ustawowe uregulowania uzupełnione są uchwałami Prezydium Senatu i zarządzeniami Szefa Kancelarii Senatu. Organizacja zamierzająca wykonać zadanie związane z opieką nad Polonią i Polakami za granicą składa wnioski o jego zlecenie i przyznanie dotacji na ten cel. Zadanie musi być zgodne z kierunkiem i priorytetami pomocy określonymi wcześniej przez Prezydium Senatu. Prezydium Senatu zleca wykonanie zadań na mocy uchwał. Na posiedzeniach Prezydium przedstawiane są opinie Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą i Zespołu Finansów Polonijnych. W posiedzeniach Zespołu Finansów Polonijnych uczestniczą przedstawiciele: Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Nad realizacją decyzji Prezydium w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą czuwa Kancelaria Senatu, nadzorując sprawy związane ze składaniem wniosków przez organizacje pozarządowe, przyznawaniem dotacji oraz kontrolą wykonania zleconych umów zadań.

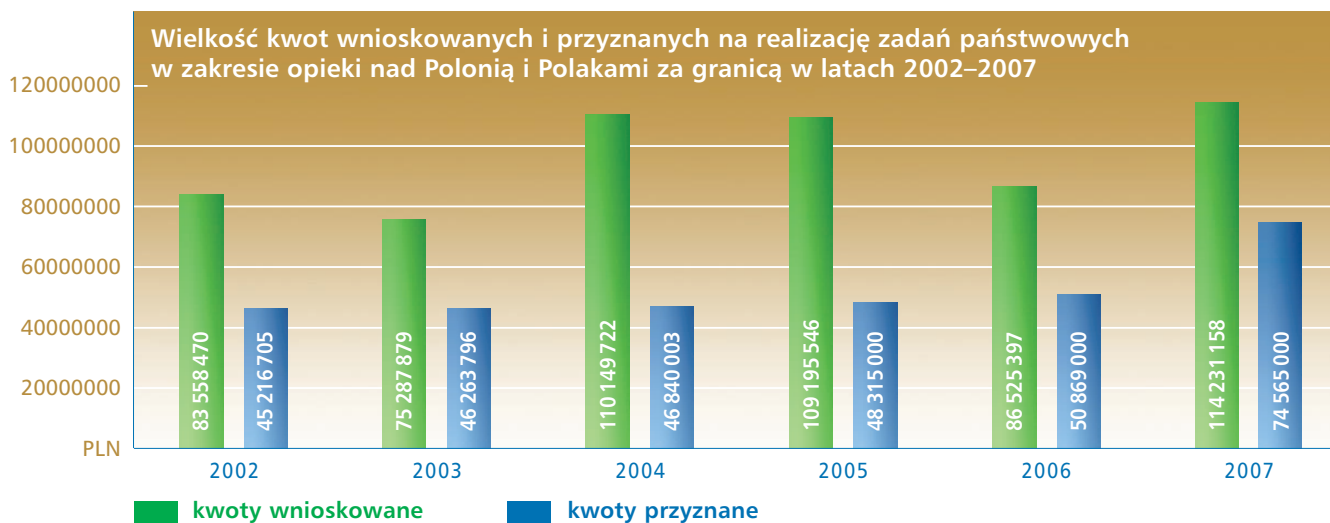
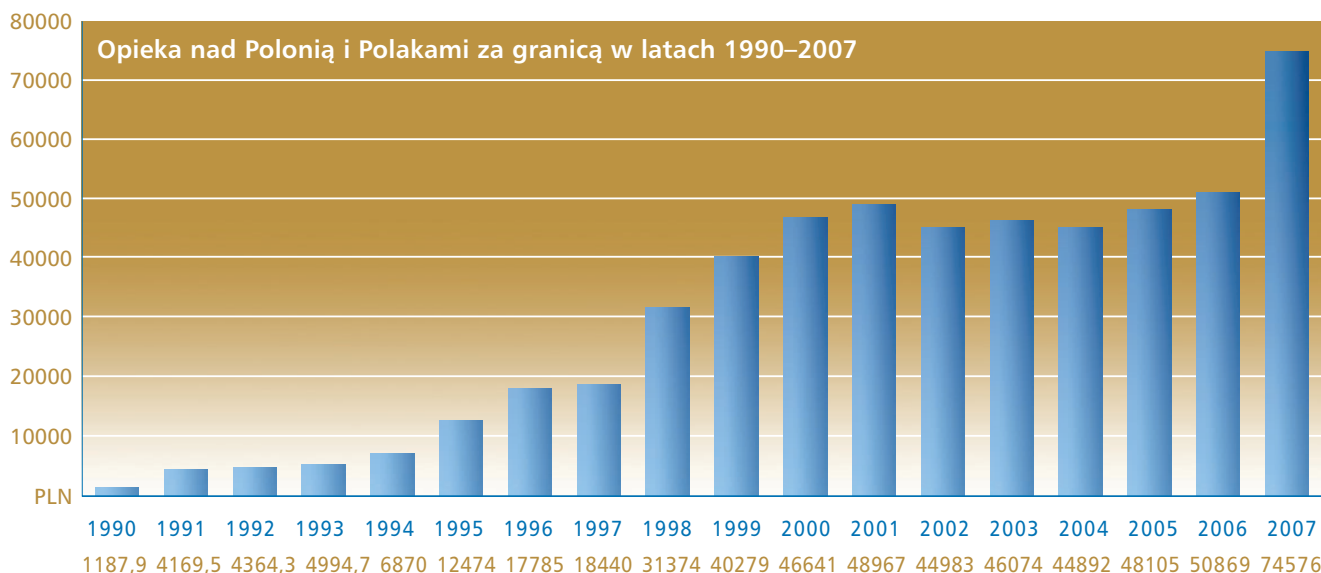
POMOC SENATU OD 1990 ROKU

Senat pomaga finansowo Polonii od 1990 r. Początkowo zadania były zlecane Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska”. W 2002 r. uporządkowano zasady zlecania zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą i przyznawania dotacji na ich wykonanie. Wprowadzone zostały procedury umożliwiające jednakowe traktowanie wszystkich jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych. W 2007 r. takie zadania wykonywały 73 organizacje pozarządowe, głównie fundacje i stowarzyszenia.

Organizacje pozarządowe mogą składać wnioski o realizację zadań programowych i inwestycyjnych.

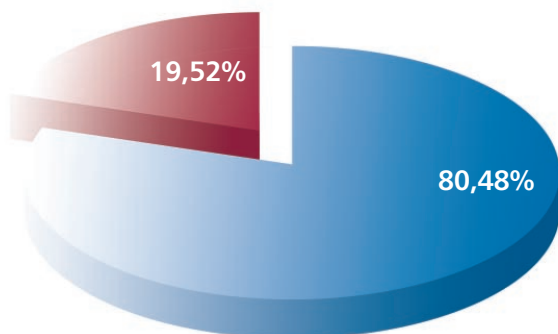
Zadania programowe polegają na wspieraniu m.in.: aktywności i rozwoju polonijnych i polskich środowisk za granicą, oświaty polonijnej i edukacji mniejszości polskiej za granicą, działań środowisk polonijnych i polskich na świecie na rzecz rozwoju kultury polskiej oraz zachowania dziedzictwa narodowego poza granicami kraju, promocji spraw polonijnych w kraju i za granicą, pomocy socjalnej i rzeczowej dla środowisk polonijnych i polskich, a w szczególności udzielaniu zapomóg losowych oraz pomocy charytatywnej i medycznej polskim środowiskom na Wschodzie.

Zadania inwestycyjne polegają na: wspieraniu rozwoju bazy lokalowej polonijnych placówek kulturalno-oświatowych oraz ratowaniu zabytków polskiego dziedzictwa narodowego za granicą.

Dotacje celowe przyznane organizacjom pozarządowym przez Prezydium Senatu RP w 2006 roku: 74 576 224 zł

na realizację zadań i zakupów inwestycyjnych: 14 566 224 zł
na realizację zadań o charakterze programowym: 60 010 560 zł

POMOC SENATU W 2007 ROKU

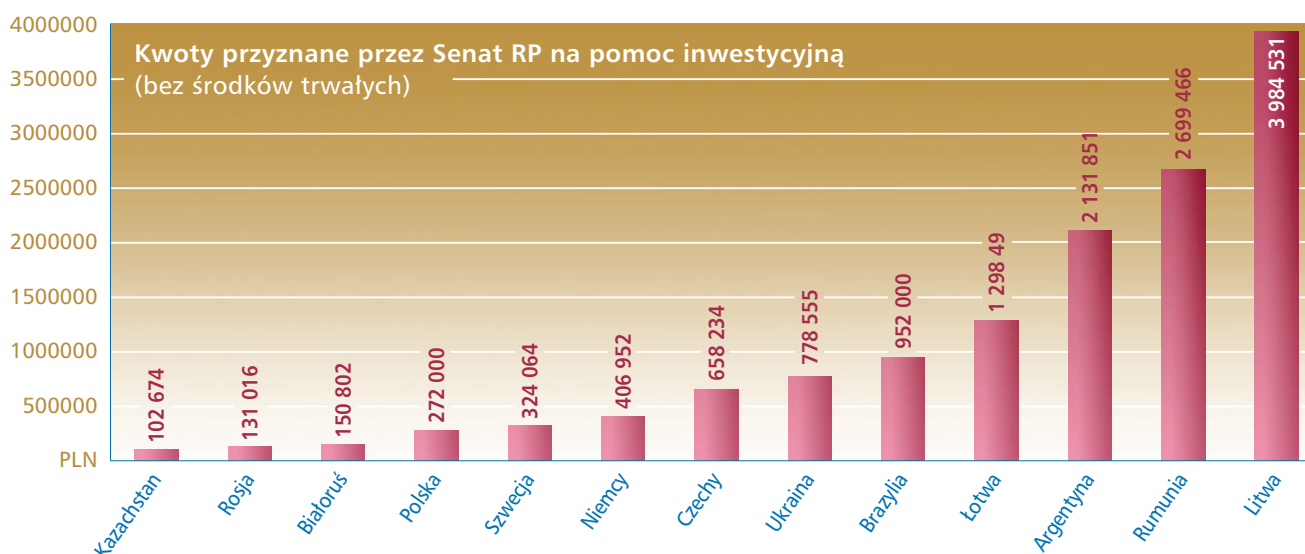
Prezydium Senatu określiło następujące **kierunki działania** na rzecz Polonii i Polaków za granicą w 2007 r.: wspieranie dążeń do pełnego poszanowania praw mniejszości narodowych i etnicznych, w tym działań służących rozwiązywaniu istotnych problemów społeczności polonijnych i polskich za granicą, wspieranie działań służących budowaniu prestiżu polskiej grupy etnicznej w krajach zamieszkania, wspieranie rozwoju oświaty polonijnej i polskiej poza granicami kraju, w szczególności przez popularyzację nauczania języka polskiego, promowanie kultury polskiej i ochranianie polskiego dziedzictwa narodowego poza granicami kraju, popularyzowanie wiedzy o historycznym i współczesnym dorobku intelektualnym polskiego wychodźstwa oraz o wkładzie Polaków i polskich emigrantów w rozwój krajów ich osiedlenia, współpraca z mediami polonijnymi i polskimi z zagranicy w celu promowania wizerunku

Polski, wspieranie działań integrujących i służących wychowaniu w duchu polskości młodego pokolenia Polonii i Polaków w świecie, rozpoznawanie nowych zjawisk i potrzeb rodzących się w związku z ruchami migracyjnymi Polaków w ramach Unii Europejskiej, udzielanie pomocy charytatywnej środowiskom polskim na Wschodzie, wspieranie rozwoju bazy lokalowej służącej krzewieniu polskości w świecie przez zakup, remonty obiektów, służących zwłaszcza polskiej oświacie na Wschodzie.

W ramach tych kierunków określono następujące **priorytety**: wspieranie działań służących poszanowaniu praw polskiej mniejszości narodowej na Białorusi, pomaganie polskiej i polonijnej oświacie poza granicami kraju, ze szczególnym uwzględnieniem większych potrzeb edukacyjnych dotyczących nauczania języka polskiego i przedmiotów ojczystych dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia na Wschodzie i w krajach Unii Europejskiej oraz wspieranie pobytów edukacyjnych i sportowych, a także wypoczynku dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia zza granicy w Polsce.

POMOC INWESTYCYJNA W 2007 ROKU

W 2007 r. 4 organizacje pozarządowe otrzymały dotacje na cele inwestycyjne. Tradycyjnie już największą dotację otrzymało i najwięcej zadań w tym zakresie zrealizowało Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. W 2007 r. dotacje na cele inwestycyjne otrzymały ponadto: Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”, Oddział Warszawski Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców oraz Prowincja św. Antoniego i bł. Jakuba Strzemię Zakonu Braci Mniejszych Konwentalnych (Franciszkanów) w Krakowie.

1.

2.

3.

4.

LITWA

Tradycyjnie już duża dotacja została przeznaczona na inwestycje na Litwie. W tym kraju znajduje się najwięcej szkół z wykładowym językiem polskim. W 2007 r. doinwestowano przede wszystkim budowę, modernizację i remonty szkół i przedszkoli.

Rudomina – remont i przystosowanie budynku na przedszkole i szkołę muzyczną, do której będą uczęszczali polskie dzieci (fot. 3).

Jaszuny – remont szkoły średniej (fot. 8).

Stare Troki – remont szkoły podstawowej. Przeprowadzono m.in. wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, pokrycia dachu (fot. 15).

Koleśniki – remont szkoły średniej. Senat RP partycypował już kilkakrotnie w remontach tej szkoły.

Wilno – remont auli w Gimnazjum im. Jana Pawła II (fot. 5).

Mickuny – remont szkoły średniej. Szkoła prowadzi naukę w języku litewskim, polskim i rosyjskim. Języka polskiego uczy się 325 uczniów. Obiekt był już wcześniej remontowany. Obecnie przy wsparciu Senatu przeprowadzono remont m.in.: stołówki, kuchni, holu i dachu.

Bujwidze – remont polskiej szkoły średniej. Obecnie w szkole uczy się 153 uczniów. Przy wsparciu Senatu RP w tym roku została wymieniona stolarka okienna i drzwiowa (fot. 6–7).

Mariampol – budowa polskiej szkoły początkowej. Polska szkoła została tam powołana w 2006 r. i korzystała tylko z jednego pomieszczenia w szkole litewskiej. Obecnie w klasach I–IV naukę pobiera 11 uczniów, ale docelowo będzie 40 uczniów. Tak więc konieczna stała się dobudowa pomieszczeń. Obecnie trwa pierwszy etap budowy tej szkoły.

Dajnowo – kontynuacja remontu szkoły z polskim językiem nauczania. W szkole uczy się 93 uczniów.

Soleczniki – remont gimnazjum im. Jędrzeja Śniadeckiego, jednej z największych polskich placówek oświatowych na Litwie. W szkole uczy się ponad 800 uczniów. To zadanie realizowała Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

RUMUNIA

W 2007 r. Senat RP sporo środków przeznaczył na pomoc inwestycyjną polskiemu szkolnictwu w Rumunii. Za pośrednictwem „Wspólnoty Polskiej” dofinansowana została budowa nowej szkoły i zmodernizowano dwa Domy Polskie w tym kraju.

Pojana Mikuli – budowa nowej szkoły z przedszkolem. W tej wsi mniejszość polska stanowi 70% mieszkańców.

Remont dawnego budynku byłby nieuzasadniony ekonomicznie, dlatego zdecydowano się na budowę nowej szkoły. Za pieniądze przyznane w 2007 r. została wykonana dokumentacja projektowo-kosztorysowa i podstawowe prace budowlane (fot. 4).

Nowy Sólonec – modernizacja Domu Polskiego, stanowiącego siedzibę Stowarzyszenia Polaków w tej miejscowości. Jest to miejsce atrakcyjne turystycznie, często odwiedzane przez Polaków, co pozwala na utrzymanie Domu i przynosi dochody przeznaczone na działalność miejscowego stowarzyszenia. W tej bukowińskiej wsi 90% mieszkańców jest polskiego pochodzenia.

Kaczycza – zainstalowanie w budynku Domu Polskiego centralnego ogrzewania pozwoli korzystać ze znajdujących się w nim pomieszczeń przez cały rok.

ARGENTYNA

W Argentynie dzięki dotacjom Senatu RP podjęto remonty trzech Domów Polskich, Polskiego Ośrodka Młodzieżowego oraz domu spokojnej starości, gdzie mieszkają pensjonariusze polskiego pochodzenia.

Buenos Aires – remont Domu Polskiego, w którym siedziby ma 9 organizacji polonijnych. W Domu mieści się także Muzeum Polonii, gabinet nauki języka polskiego, harcówka, biura: turystyczne, informacji kulturalnej, Izby Handlowej.

Burzaco – kontynuacja remontu Polskiego Ośrodka Młodzieżowego. W Ośrodku działa szkołka języka polskiego, biblioteka oraz Komenda Główna ZHP. Na terenie Ośrodka znajdują się boiska sportowe i dwie harcówki. Zadaniem Ośrodka jest integracja młodzieży polskiego pochodzenia oraz kultywowanie tradycji i kultury polskiej.

Martin Coronado – remont domu spokojnej starości. Dom istnieje od 25 lat. Mieszka w nim 34 pensjonariuszy polskiego pochodzenia. Dzięki dotacji Senatu RP wyremontowane zostały m.in.: kuchnia, pralnia, kaplica. Przeprowadzono remont elewacji, okiennic, bramy wjazdowej.

Obera – roboty wykończeniowe w Domu Polskim. To miejsce spotkań Polaków w czasie świąt państwowych i kościelnych. W wyremontowanych pomieszczeniach znajdują się: sala do nauki języka polskiego, sala komputerowa, niewielkie mieszkanie dla nauczyciela języka polskiego z Polski, sala muzealna. Rozbudowa Domu Polskiego pozwoli na rozszerzenie jego działalności (fot. 14).

Rosario – rozbudowa Domu Polskiego. Pełni on funkcję ośrodka kulturalno-oświatowego. Brakowało w nim pomieszczeń na naukę języka polskiego, bibliotekę i salę komputerową. Teraz ośrodek będzie mógł rozwinąć działalność.

5.

6.

7.

8.

ŁOTWA

Na Łotwie z pieniędzy Senatu RP w 2007 r. zostały wsparte dwie inwestycje: remont polskiej szkoły średniej i remont polskiego przedszkola.

Daugavpils – kapitalny remont i adaptacja poddasza budynku, w którym mieści się polska szkoła. Kontynuacja remontu polskiego przedszkola, które realizuje program opracowany dla placówek mniejszości narodowych. Obecnie do przedszkola uczęszcza 125 dzieci. Remont prowadzony jest przy wsparciu Senatu od 2006 r.

BRAZYLIA

W Brazylii dzięki pieniądzą Senatu RP zakończono budowę Domu Młodzieży, rozpoczęto remont Domu Polskiego oraz sfinansowano opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy Domu Kultury Polskiej.

Rio de Janeiro – zakończenie budowy Domu Młodzieży. Ośrodek ten ma pełnić funkcję centrum kulturalno-sportowego dla młodzieży polonijnej. Budowę Domu rozpoczęto w 2001 r., także dzięki wsparciu Senatu RP.

Kurytyba – budowa Domu Kultury Polskiej. Obecna siedziba Towarzystwa Polsko-Brazylijskiego im. J. Piłsudskiego i Centralnej Reprezentacji Wspólnoty Brazylijsko-Polskiej w Brazylii BRASPOL liczy blisko 100 lat. W nowym Domu będzie miejsce na salę widowiskową, wystawową, bibliotekę, salę do nauki języka polskiego, salę komputerową oraz pomieszczenia, w których będą się odbywały próby zespołów muzycznych i tanecznych. W pierwszym etapie zostały wykonane prace projektowo-kosztorysowe.

Erechim – rozpoczęcie generalnego remontu Domu Polskiego. Dom jest siedzibą Towarzystwa Edukacyjno-Rekreacyjnego.

UKRAINA

W 2007 r. najwięcej i najbardziej różnorodnych projektów inwestycyjnych zrealizowano na Ukrainie. Oprócz budowy i remontów szkół Senat dofinansował remonty polskich kościołów i klasztorów, Domów Polskich, ośrodków kultury. Część pieniędzy przeznaczono na ratowanie zabytków polskiego dziedzictwa narodowego.

Szaróweczka-Mańkowce – przygotowanie do budowy szkoły dla dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia. Marzeniem Polaków, mieszkańców tych dwóch wsi, jest wybudowanie polskiej szkoły średniej dla ok. 350 dzieci. Będzie to szkoła z polskim językiem nauczania, zgodnie z ministerialnym programem dla mniejszości narodowej.

Lwów – remont w polskiej szkole średniej nr 10. Wymiana blisko 100 okien i parapetów.

Adaptacja pomieszczeń na siłownię w szkole średniej nr 24 z polskim językiem nauczania. Wcześniej dzięki pomocy Senatu przeprowadzono liczne remonty tej szkoły, która mieści się w ponadstuletnim budynku.

Roboty budowlane zewnętrzne oraz zagospodarowanie terenu przy budynku – siedzibie polskich organizacji i redakcji. Lokal był kupiony w ramach projektu utworzenia we Lwowie polskiej rozgłośni radiowej. Obecnie mają tu siedzibę trzy polskie organizacje, redakcja miesięcznika „Lwowskie Spotkania”, Lwowskie Towarzystwo Sztuk Pięknych. To zadanie zostało zlecone Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Bar – budowa Domu Kultury Polskiej z częścią oświatową (wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową). W ośrodku tym Barskie Rejonowe Kulturalno-Oświatowe Stowarzyszenie Polaków pragnie umożliwić dzieciom naukę języka polskiego w systemie pozaszkolnym.

Złoczów – remont klasztoru. W adaptowanym obiekcie planuje się salę spotkań, bibliotekę z czytelnią, muzeum pamiątek, archiwum, kancelarię, sale katechetyczne, jadalnię, pokoje gościnne i plebanię.

Winnica – remont siedziby Kulturalno-Oświatowego Związku Polaków. Lokal udostępniany bezpłatnie przez szkołę. Znajduje się w nim pracownia, biuro i biblioteka.

Donieck – roboty wykończeniowe pomieszczenia dla Towarzystwa Kultury Polskiej Donbasu. W ramach Towarzystwa działa klub dla dzieci i młodzieży, klub seniorów i kombatantów, naukowców, redakcja „Polacy Donbasu”. Języka polskiego uczy się blisko 200 osób.

Strzałkowice – remont kościoła z końca XVII wieku (wykonano instalację ogrzewania). W kościele odbywają się spotkania Oświatowej Wspólnoty Polskiej, imprezy patriotyczne, koncerty. Kościół pochodzi z końca XVII w.

Gliniany – remont dachu w kościele. Polacy stanowią 25% liczby mieszkańców tej miejscowości. Kościół zwrócono parafii w 1999 r. Po pożarze dach wymagał remontu.

Bołszowce – odbudowa polskiego klasztoru. Obiekt wchodzi w skład późnobarokowego zespołu kościelno-klasztornego wpisanego na listę zabytków klasy zerowej. Po wyremontowaniu obiekt zostanie przeznaczony na Młodzieżowe Centrum Pokoju i Pojednania, miejsce spotkań młodych Polaków z okręgu lwowskiego, stanisławowsko-halickiego i okolic Kołomyi. Będzie się tam mieściła biblioteka polska, minimum, szkoła sobotnia dla polskich dzieci. To zadanie zostało zlecone Prowincji św. Antoniego i bł. Jakuba Strzemię Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (Franciszkanów).

Stryj – przygotowania do adaptacji strychu w budynku Domu Polskiego, kupionym na potrzeby polskich organizacji. W adaptowanych pomieszczeniach będzie prowadziło działalność Polskie Kulturalno-Oświatowe Centrum im. Kornela Makuszyńskiego. To zadanie zostało zlecone Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

17.

18.

19.

CZECHY

W Czechach tradycyjnie już środki finansowe z Senatu zostały przeznaczone na remonty Domów Polskich, wokół których koncentruje się życie czeskiej Polonii. W tym roku pomoc trafiła do trzech miejscowości.

Jablonkowo – remont Domu Polskiego. Przy Domu tym mieści się sala Izby Regionalnej, wykorzystywana na występy dzieci z polskich szkół i przedszkoli, Sceny Polskiej Teatru z Cieszyna, kapel młodzieżowych. Sala Izby Regionalnej służy prezentacji archiwaliów (fot. 9–13).

Guty – remont Domu Polskiego. Dom od 30 lat nie był remontowany. Mieści się tam sala widowiskowa, salon klubowy, pokoje gościnne, biura (fot. 1–2).

Karwina – remont Domu Polskiego. Obiekt jest własnością miejscowego koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, które utrzymuje i konserwuje obiekt z własnych środków. Dzięki pomocy Senatu odnowiona zostanie elewacja budynku, a teren, na którym znajduje się Dom, zostanie ogrodzony (fot. 20–21).

NIEMCY

Herdorf-Dermbach – remont dachu i modernizacja kołtówni w ośrodku spotkań „Concordia” Polskiej Misji Katolickiej. W ośrodku znajdują się sale do nauki języka polskiego, biblioteka z czytelnią oraz 30 pokoi gościnnych.

SZWECJA

Goeteborg – remont budynku, w którym siedzibę ma Związek Polskich Katolików. Organizacja zrzesza ok. 540 członków. Mieści się w wynajmowanej willi, którą przystosowuje do swoich potrzeb. W 2007 r. przeprowadzony został remont na pierwszym piętrze, gdzie będą sale do nauki języka polskiego i historii, a także kawiarenka internetowa.

POLSKA

Warszawa – remont internatu Kolegium św. Stanisława Kostki. W internacie mieszka młodzież polskiego pochodzenia z Ukrainy i Białorusi. Ta młodzież uczy się bezpłatnie w Kolegium św. Stanisława Kostki. W internacie otrzymuje zakwaterowanie i wyżywienie. Planowany jest rozwój Kolegium i przekształcenie go w Collegium Polonicum, które byłoby ośrodkiem edukacji i kształcenia kulturowego dla młodzieży w wieku gimnazjalnym i licealnym.

BIAŁORUŚ

Pomoc Senatu na cele inwestycyjne została przekazana na remonty kościołów. Na Białorusi właśnie przy parafiach koncentruje się życie polonijne. Kościół prowadzi działalność wspierającą polskie środowiska na Białorusi.

Lipniszki – remont kościoła parafialnego p.w. św. Kazimierza w Lipniskach wybudowanego w 1900 r. Remont prowadzony jest od 6 lat. W 2007 r. dzięki środkom przyznanych przez Senat zostały wymienione okna (fot. 17–18).

Pieliszcze – remont kościoła. Parafialny Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa prowadzi działalność duszpasterską, a dom parafialny – katechezę dla dzieci i młodzieży szkolnej, kółka gospodyń, bibliotekę (fot. 16).

Połoneczka – wykonanie instalacji przeciwpożarowej i antywłamaniowej w kościele. Na terenie parafii 60% mieszkańców stanowią osoby polskiego pochodzenia. Ten drewniany kościół, wybudowany w XVIII wieku, to jeden z najstarszych zabytków polskiego dziedzictwa narodowego na Białorusi.

Iszkoldź – wykonanie instalacji przeciwpożarowej i antywłamaniowej w kościele. Ok. 70% mieszkańców tej parafii jest polskiego pochodzenia. Kościół został wybudowany w XV wieku. To także zabytek polskiego dziedzictwa narodowego na Białorusi.

ROSJA

W 2007 r. w Rosji pomoc inwestycyjna Senatu została przyznana na remont drewnianego kościoła oraz remont siedziby Społecznej Autonomii Narodowo-Kulturalnej Polaków „Nadzieja” w Ułan-Ude.

Białostok – kontynuacja remontu drewnianego kościółka, wybudowanego na początku XX wieku staraniem Polaków zesłanych na Sybir. Obecnie wykonano renowację ścian zewnętrznych i ocieplenie, konieczne z uwagi na srogie syberyjskie zimy.

Ułan-Ude – remont siedziby Społecznej Autonomii Narodowo-Kulturalnej Polaków „Nadzieja”. Organizacja prowadzi badania m.in. nad historią Polaków na obszarze Buriacji.

KAZACHSTAN

Czkałów – remont Domu Kultury Polskiej. Miejscowa parafia wydzierżawiła Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” część budynku i od 2005 r. trwa jego remont. W 2007 r. wykonano elewację i ogrodzenie – prace wieńczące adaptację i remont budynku. W Domu mieszczą się sale do nauki języka polskiego, konferencyjne, komputerowa, biblioteka, redakcja gazety „Głos Polski”, harcówka z izbą pamięci narodowej. Z obiektu korzystać będzie ok. 1000 osób (fot. 19, 22–23).

20.

21.

22.

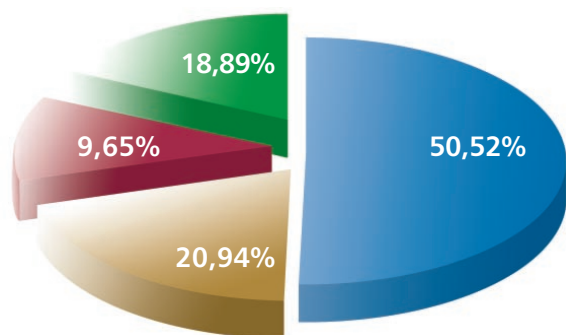
23.

Zadania programowe

W 2007 r. w wykonywaniu zadań programowych uczestniczyły 73 organizacje pozarządowe. Do głównych wykonawców tych zadań należą: Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” i Fundacja „Semper Polonia”. Tym trzem organizacjom Prezydium Senatu przyznało 81,1% (ok. 48,7 mln zł) dotacji celowej przeznaczonej na realizację zadań programowych. Pozostałe organizacje otrzymały ok. 11,3 mln zł. Wśród mniejszych wykonawców wymienić należy instytucję Caritas Polska – organizującą letni wypoczynek dla dzieci i młodzieży polonijnej w Polsce, Fundację „Oświata Polska za Granicą” – inicjatorkę m.in. Olimpiady Języka Polskiego i Literatury dla uczniów szkół polskich na Litwie, Stowarzyszenie „Parafiada” im. św. Józefa Kalasancjusza, Fundację „Wolność i Demokracja”, Fundację Ośrodka KARTA.

W 2007 r. były realizowane wszystkie określone przez Prezydium Senatu RP kierunki działań programowych na rzecz Polonii i Polaków za granicą. Najwięcej środków – ponad 21,6 mln zł – przeznaczono na wspieranie rozwoju oświaty polonijnej i polskiej poza granicami kraju. Ponad 13 mln zł przeznaczono na wspieranie działań służących budowaniu prestiżu polskiej grupy etnicznej w kraju jej zamieszkania. Prawie 8 mln zł przeznaczono na promowanie kultury polskiej i ochronę polskiego dziedzictwa narodowego poza granicami kraju. Ponad 6 mln zł – na współpracę z mediami polonijnymi i polskimi z zagranicy w celu promowania wizerunku Polski.

Dotacje celowe przyznane jednostkom na realizację zadań programowych przez Prezydium Senatu RP w 2007 r.: 60 000 000 zł

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” – 30 313 983 zł
 Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” – 12 563 836 zł
 Fundacja „Semper Polonia” – 5 791 052 zł
 Pozostałe organizacje – 11 331 129 zł

Podział dotacji na zadania programowe, według kierunków określonych przez Prezydium Senatu RP

POLONIJNA OŚWIATA I NAUKA

Wspieranie rozwoju oświaty i nauki od lat jest najważniejszym zadaniem, jakie wyznacza Senat organizacjom współpracującym z Polonią. W 2007 r. pomoc oświacie polonijnej i polskiej poza granicami kraju, ze szczególnym uwzględnieniem nauczania języka polskiego i przedmiotów ojczyrstych dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia na Wschodzie i krajach Unii Europejskiej, to jeden z trzech priorytetów finansowania zadań wyznaczonych przez Prezydium Senatu. W realizacji tych zadań uczestniczyły trzy duże i kilkadziesiąt mniejszych organizacji. Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” Senat przekazał na ten cel ponad 13 mln zł dotacji, Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” – ponad 2 mln zł, Fundacji „Semper Polonia” – ponad 5,5 mln zł. Z pomocy na rozwój oświaty korzystali przede wszystkim nasi rodacy z Białorusi, Ukrainy, Litwy, Rosji, ale także USA i Kanady, krajów Ameryki Łacińskiej, wielu państw Europy Zachodniej, a nawet krajów arabskich i azjatyckich.

- Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, realizując zadania określone jako wspieranie rozwoju polonijnej oświaty i nauki, za główny cel stawia zachowanie istniejących oraz zachęcanie do tworzenia nowych polskich szkół, społecznych szkółek sobotnio-niedzielnich i przedszkoli oraz organizacji prowadzących działalność oświatową.

Korzystając z pomocy kadry naukowej kilku uniwersytetów, organizuje kursy językowe, szkoły letnie, warsztaty językowe, historyczne, kultury polskiej. Organizuje współpracę szkół polskich i polonijnych ze szkołami w kraju.

Szczególnie dużą pomoc skierowano na Litwę, gdzie polskie szkoły dostosowują programy do wymogów litewskiej reformy oświaty, a także na Białoruś – ze względu na trudną sytuację polityczną, ekonomiczną i brak poszanowania praw mniejszości narodowych w tym kraju. Na Litwie Stowarzyszenie wyposażało w niezbędne lektury szkolne 60 bibliotek, zakupiło 1326 wyprawek dla pierwszoklasistów, 500 uczniom udzieliło stypendia, Polską Szkołę Średnią w Jaszunach wyposażało w 17 zestawów komputerowych. W Wilnie otwarto filię Uniwersytetu Białostockiego, 30 studentom pierwszego roku wypłacono jednorazowe stypendia socjalne. 2150 uczniów polskich szkół na Litwie uczestniczyło w warsztatach i przebywało na koloniach językowych. Na Białorusi, w związku z deprecjonowaniem polskiego szkolnictwa, ograniczeniem liczby delegowanych z Polski nauczycieli, Stowarzyszenie dofinansowywało przedsięwzięcia pozwalające na przyjazd do Polski dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia. W ramach współpracy szkół patronackich w Polsce wielu uczniów szkół polskich z Białorusi i wiele innych osób skorzystało z pobytów edukacyjno-integracyjnych i językowo-krajoznawczych.

W Ameryce Północnej pomoce dydaktyczne otrzymała centrala Polskich Szkół Doksztalających. W Ameryce Łacińskiej 40% nakładów na pomoc dla Polonii krajów tego kontynentu „Wspólnota” przekazała na rozwój polonijnej oświaty i nauki. Dzięki temu wsparciu 50 nauczycieli języka polskiego w Argentynie i 65 w Brazylii skorzystało z intensywnego kursu językowego oraz metodycznego. W Niemczech pomocą objęto 5 organizacji oświatowych. Ogólnoniemiecki Komitet Organizacyjny otrzymał dofinansowanie na przeprowadzenie, po raz trzeci, Olimpiady Języka Polskiego w Niemczech. W różnych jej etapach wzięło udział 3000 osób. Na Ukrainie pomoc udzielana uczniom i nauczycielom przez „Wspólnotę” polega głównie na wspieraniu finansowym pobytów językowo-krajoznawczych i przyjazdów do Polski, w ramach funkcjonowania szkół patronackich. W tego typu zajęciach uczestniczyło 2150 uczniów i nauczycieli.

- Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” realizuje program edukacyjny, którego głównym założeniem jest wsparcie mniejszych środowisk polskich w podtrzymaniu świadomości narodowej poprzez rozwój polskojęzycznej oświaty. Program umożliwia podnoszenie poziomu kształcenia młodego pokolenia Polaków na Wschodzie, kreowanie pozytywnego wizerunku mniejszości polskiej w środowiskach inteligenckich i opinio-twórczych kraju zamieszkania. Podejmowana jest próba odrodzenia inteligencji polskiej – wykształconej, świadomej własnej tożsamości narodowej. Działania idą w trzech kierunkach: stworzenie bazy edukacyjnej; przygotowanie kadry nauczycielskiej; wspieranie inicjatyw aktywizujących działalność uczniów.

Fundacja obejmuje pomocą środowiska polskie w krajach byłego ZSRR i dawnego bloku państw komunistycznych w Europie Środkowo-Południowej. Pomoc otrzymują polskie przedszkola, szkoły sobotnio-niedzielne przy parafiach i stowarzyszeniach oraz wyższe uczelnie prowadzące lektoriaty języka polskiego lub mające katedry kultury i historii polskiej.

- Fundacja „Semper Polonia”, korzystając z dotacji z budżetu Kancelarii Senatu, kontynuowała w 2007 r., realizowany od dziesięciu lat, program „Szansa dla maturzystów”. Jest on adresowany do młodzieży polskiego pochodzenia, która kończy szkołę średnią, ma dobre wyniki w nauce i pragnie kontynuować naukę na studiach wyższych w kraju swojego zamieszkania. Uzupełnieniem tego programu są organizowane w okresie ferii kursy „Wyównać szansę”, w których uczestniczy młodzież z terenów wiejskich i mniejszych miasteczek, pragnąca podjąć naukę na wyższych uczelniach. Do końca 2007 r. z programu „Szansa dla maturzystów” skorzystało ok. 6000 maturzystów z Litwy, Białorusi, Kazachstanu, Mołdawii, Rumunii i Ukrainy.

Od 2002 r. z budżetu Kancelarii Senatu wspierany jest jeden z kluczowych programów Fundacji – program stypendialny adresowany do młodego pokolenia Polonii. Jednym z jego celów jest wspieranie aktywizacji oświatowo-zawodowej (fot. 27).

W rozwoju polonijnej oświaty i nauki pomaga także realizacja programu „Ex Libris Polonia”, w ramach którego polskie szkoły za granicą, biblioteki polonijne, parafialne, pracownie polonistyczne w zagranicznych wyższych uczelniach zaopatrywane są w polskie książki, pomoce dydaktyczne, sprzęt audiowizualny i komputerowy. W USA 22 szkoły polskie otrzymały książki i pomoce naukowe, w Kanadzie – 12 szkół oraz Katedra Literatury i Języków Słowiańskich Uniwersytetu w Toronto, w Australii – 5 szkół i organizacja polonijna, w Niemczech – 25 instytucje, we Francji – 12. Odbiorcami darów z Polski były też organizacje polonijne we Włoszech, Szwecji, Szwajcarii, Hiszpanii, Nigerii, Palestynie, Jordanii i wielu innych krajach.

Na Litwie, dzięki prowadzeniu programu „Szansa dla maturzystów”, prawie 400 uczniów ze wszystkich polskich gimnazjów istniejących w tym kraju uczestniczyło wiosną w sobotnio-niedzielnym seminariach przygotowujących do egzaminów wstępnych na wyższe uczelnie. Ponad 80% uczestników kursu zostało studentami. Następna grupa uczniów polskiego pochodzenia (też 400 osób) uczęszczała na podobne kursy – jesienią.

W ramach programu „Ex Libris Polonia”, wspieranego dotacją z budżetu Kancelarii Senatu, dwie uniwersyteckie pracownie polonistyczne na Litwie zostały wyposażone w książki, pomoce dydaktyczne oraz sprzęt komputerowy i audiowizualny.

Na Litwie aktywnie działa 10 Polonijno-Szkolnych Klubów Olimpijczyka. W 2007 r. „Semper Polonia” osiem z nich wyposażała w sprzęt sportowy. Kluby rozbudzają zainteresowanie polskością, umożliwiają kontakt z Macierzą. Ważnym elementem realizowanego tam programu jest popularyzowanie idei olimpijskiej, krzewienie zasad fair play, ducha tolerancji, poszanowania odmienności i wzajemnego zrozumienia. Polonijno-Szkolne Kluby Olimpijczyka działają w 20 krajach świata, wspierane są m.in. dzięki dotacjom z budżetu Kancelarii Senatu RP.

Na Ukrainie Fundacja „Semper Polonia” – wykorzystując dotację Senatu – wspiera rozwój oświaty i nauki polonijnej, realizując wszystkie swoje programy. Ponad 40 bibliotek, szkół, pracowni polonistycznych, organizacji polonijnych otrzymało książki, pomoce dydaktyczne oraz sprzęt komputerowy i audiowizualny. 10 Klubów Olimpijczyka otrzymało sprzęt sportowy.

Na Białorusi szczególnie rozwinięta jest pomoc stypendialna udzielana młodzieży polskiego pochodzenia uczącej się w kraju swojego zamieszkania. Z programu stypendialnego Fundacji skorzystali studenci polskiego pochodzenia w ok. 24 państwach, w sumie w semestrze letnim – 1881 osób, a w zimowym – 1691.

Fundacja współorganizowała też Międzynarodowy Zlot Młodzieżowych Animatorów Sportu w Sztutowie. W czasie Zlotu młodzież uczyła się organizować zawody sportowe, poznawała zasady gier zespołowych, spotykała się z wybitnymi polskimi sportowcami i trenerami. W Zlocie uczestniczyły Polonijno-Szkolne Kluby Olimpijczyka z Białorusi.

- Dzięki dotacjom z budżetu Kancelarii Senatu Warszawski Oddział Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców umożliwił, w prowadzonym w Warszawie Kolegium, naukę młodzieży polskiego pochodzenia ze Wschodu; Towarzystwo Edukacyjne „Wiedza Powszechna” zorganizowało w Gdańsku dwutygodniowy intensywny kurs języka polskiego dla młodzieży polonijnej z Łucka na Ukrainie; Stowarzyszenie Sympatyków Szkoły Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego zorganizowało w Cieszyźnie letnią szkołę języka, literatury i kultury polskiej oraz warsztaty polonistyczne dla nauczycieli pracujących poza granicami Polski w szkołach z polskim językiem nauczania; Fundacja dla Uniwersytetu Jagiellońskiego zorganizowała internetowy konkurs wiedzy o uniwersytetach.

WSPIERANIE ORGANIZACJI POLONIJNYCH

Dotacje z budżetu Kancelarii Senatu wspierają organizacje polonijne w ich działaniach oświatowych, kulturalnych, naukowych, wydawniczych, sportowych. Umożliwiają promocję polskich osiągnięć za granicą, integrację środowisk polonijnych, kultywowanie polskiej tradycji.

- Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, korzystając z dotacji Kancelarii Senatu, wsparła organizacje polonijne w Argentynie, Brazylii, Chile i na Kubie. Związek Polaków w Argentynie mógł dzięki temu prowadzić klub piłki nożnej oraz zorganizować II Tydzień Kultury Argentynsko-Polskiej.

We Francji pomoc otrzymało 9 organizacji, m.in. z Henin-Beaumont – na realizację projektu Rok Polski w Północnej Francji. Biblioteka Polska w Paryżu otrzymała wsparcie finansowe na utrzymanie siedziby, a Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich na obchody 90-lecia Stowarzyszenia.

W Niemczech dofinansowano 35 organizacji polonijnych. Wsparto m.in. organizowany przez Stowarzyszenie „Chrześcijańskie Centrum” z Herdorf-Dermbach II Zjazd Nauczycieli Polonijnych w Niemczech.

W pozostałych państwach Europy Zachodniej „Wspólnota” udzieliła wsparcia 57 organizacjom. Np. w Irlandii – z uwagi na utrzymującą się falę napływu nowej emigracji – Stowarzyszenie dofinansowało instytucje i organizacje polonijne w Dublinie pomagające, w adaptacji w nowym środowisku, przybyłym do tego kraju Polakom. Przede wszystkim dofinansowane zostały punkty informacyjne, punkty pomocy psychologicznej oraz wydawnictwa dla nowej emigracji.

Na Litwie pomoc otrzymało 13 organizacji, wśród nich największa – Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich „Polska Macierz Szkolna”, która realizowała szereg przedsięwzięć oświatowych i edukacyjnych. Z dotacji „Wspólnoty”, Związek Polaków na Litwie zorganizował uroczyste obchody Święta Konstytucji 3 Maja, Dni Kultury Polaków na Litwie, konkurs dziennikarski „Orle Pióro”, uroczyste obchody 140. rocznicy urodzin marszałka Józefa Piłsudskiego.

W Czechach dofinansowano 40 organizacji polonijnych. Przekazane środki przeznaczone zostały głównie na utrzymanie siedzib i struktur organizacyjnych, działalność kulturalną, patriotyczną, oświatową, naukową, sportową, na utrzymanie mediów popularyzujących wiedzę o Polsce i pozytywny wizerunek Polski.

„Wspólnota” dofinansowała 110 organizacji polskich działających na Ukrainie. Wśród nich były społeczne organizacje oświatowe, kulturalne, parafie prowadzące szkoły sobotnio-niedzielne, a także organizacje zrzeszające konkretne grupy zawodowe – stowarzyszenia lekarzy, uczonych, nauczycieli. Pomocą objęto również organizacje polskich kombatanów.

Na Białorusi, wobec specyficznych potrzeb środowiska polskiego, zwiększono dotacje, tak by Związek Polaków na Białorusi mógł prowadzić działalność podtrzymującą polską kulturę i znajomość języka. Pomocą otoczono Związek Harcerstwa Polskiego.

Wspierano działania służące pełnemu poszanowaniu praw polskiej mniejszości narodowej na Białorusi, zagwarantowanych w uregulowaniach traktatowych oraz przyjętych przez Białoruś międzynarodowych standardach ochrony praw mniejszości narodowych i etnicznych. Był to kolejny priorytet w działaniach na rzecz Polonii i Polaków, wyznaczony przez Prezydium Senatu na rok 2007.

• Fundacja „Semper Polonia” wspiera działania społeczne, kulturalne, oświatowe naszych rodaków w krajach ich zamieszkania, realizując program „Absolwent”, którego celem jest aktywizacja coraz liczniejszej grupy stypendystów Fundacji. Grupa ta staje się znaczącą, wykształconą częścią mniejszości polskiej w różnych krajach świata. W 2007 r. swoje projekty realizowało 12 Klubów Stypendystów. Klub Stypendystów Polskich na Litwie zorganizował m.in. „Salon Myśli”, w którym młodzież polska spotyka się ze znanymi postaciami życia publicznego. Ten sam Klub aktywnie uczestniczył w przygotowaniu biegu w Niemenczynie z okazji Święta Konstytucji 3 Maja, zorganizował kurs „Pierwsza Praca”, Rajd Odkrywców „Poszukiwanie śladów polskości wśród zamków nad Niemnem”, szkolenie „Mowa publiczna: sugestywność a pewność siebie”, podczas którego uczestnicy poznali podstawowe rodzaje przemówień, zasady komponowania wystąpień, logicznego przedstawiania wątków, prowadzenia dyskusji. Do współpracy Klub zaprosił Stowarzyszenie Nauczycieli i Szkół Polskich „Macierz Szkolna” oraz „Radio znad Wilii”.

W Stryju na Ukrainie Klub Studenta oraz Kulturalno-Oświatowe Centrum im. K. Makuszyńskiego zorganizowały kurs przygotowujący młodych ludzi do spełnienia wszystkich wymogów formalnych umożliwiających założenie własnej firmy.

Kijowski Klub Stypendystów uczestniczył w rozpropagowaniu „internetowego przewodnika turystyczno-polonijnego – polskie zakątki”.

Klub lwowski zaangażował się w ochronę dziedzictwa narodowego, przygotował „Rajd Pamięci” do Huty Panieckiej, gdzie na cmentarzu polskim uporządkowano mogiły. Podobne prace wykonano na cmentarzu rzymskokatolickim w Komarnie. W listopadzie prawie stu stypendystów wzięło udział w akcji „Świąteczna Pamięć dla Cmentarza Łyczakowskiego”, w czasie której na zapomnianych mogiłach zapalono ponad 25 000 zniczy (fot. 25–26).

Klub Stypendystów w Grodnie na Białorusi współpracuje z Polską Macierzą Szkolną, redakcją „Słowa Ojczystego”, miejscowym kościołem. Dzięki tej współpracy zorganizowano konkurs dla uczniów klas X–XI „Życie i twórczość Karola Wojtyły”, przeprowadzono akcję charytatywną, nawiązano współpracę z warszawską SGH.

Klub Stypendystów „Semper Polonia” z Mołdawii, w którym aktywnie działa ponad 30 osób, uczestniczył w Warsztatach Wolontariatu, Warsztatach Historycznych i Szkole Liderów. Wziął również udział w Festiwalu Narodowości, na którym wspólnie z innymi organizacjami polonijnymi zainscenizowano „polską ulicę”. Dla młodzieży klub zorganizował seminarium na temat zarządzania finansami w organizacjach polonijnych. Klub jest nie tylko ważnym podmiotem w środowisku polonijnym, ale także odgrywa istotną rolę w działaniu na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Mołdawii.

• Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” wspiera aktywność środowiskową oraz status ekonomiczny i aktywizację gospodarczą środowisk polskich na Wschodzie. Projekty aktywizacji środowiskowej ukierunkowane są na budowę społeczeństwa obywatelskiego, funkcjonującego na zasadzie partnerstwa inicjatyw obywatelskich wobec władz samorządowych i administracyjnych.

• Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka” otrzymała dotacje z Kancelarii Senatu na tworzenie wspólnie z organizacjami polonijnymi Sieci Centrów Integracji Migrantów Zarobkowych. Centra mają powstać w Londynie, Madrycie, Dublinie, Paryżu i Rzymie. Placówki te mają nieść pomoc osobom, które borykają się z problemami związanymi z zatrudnieniem, integracją społeczną, potrzebującą wsparcia w zakresie doradztwa, informacji oraz edukacji.

• Towarzystwo Ratowania Dziedzictwa Kulturowego Kresów Dawnych i Obecných „Ojcowizna”, korzystając z pomocy Kancelarii Senatu RP, działa na rzecz konsolidacji i aktywizacji środowisk polonijnych Obwodu Kaliningradzkiego, organizując w Czerniachowsku cyklicznie „Dni Kultury Polskiej”. W dwudniowej imprezie wzięli udział polscy twórcy, środowiska polskie z Obwodu oraz polsko-rosyjska publiczność – w sumie 1200 osób.

• Fundacja „Oświata Polska za Granicą”, wspierana przez Kancelarię Senatu, niesie pomoc wielu ośrodkom polskim poza krajem dającym świadectwo polskiej kultury, m.in. prowadzonej przez Stowarzyszenie Polskich Kombatantów Bibliotece Polskiej w Brukseli. Z jej zbiorów, liczących ponad 20 000 książek, korzystają pracownicy instytucji uniijnych, studenci filologii słowiańskiej, Polonia.

Fundacja wsparła też „Salon Muzyki i Poezji” Polsko-Kanadyjskiego Towarzystwa Muzycznego, który jest jedynym zawodowym teatrem polskim na kontynencie amerykańskim.

• Stowarzyszenie na rzecz Chóru Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego wraz z Argentyńsko-Polskim Towarzystwem Kulturalnym i Związkiem Polaków w Argentynie zorganizowało, przy finansowym wsparciu Kancelarii Senatu, cykl 11 koncertów dla Polonii oraz udział polskiego chóru w Światowym Festiwalu Chórów w Buenos Aires.

• Dzięki dotacjom Fundacja na Rzecz Pomocy Dzieciom z Grodzieńszczyzny wsparła Polską Macierz Szkolną na Białorusi w organizacji Święta Komisji Edukacji Narodowej.

• Fundacja „Ave Arte” otrzymała dofinansowanie z budżetu Kancelarii Senatu na organizację VIII Polish Film Festival w Los Angeles – największej polskiej imprezy tego typu poza granicami kraju. Jest ona promocją polskiego kina w Hollywood oraz umożliwia Polonii amerykańskiej kontakt z najnowszą produkcją polskiej kinematografii.

PROMOWANIE KULTURY POLSKIEJ I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO POZA GRANICAMI

Działania w tej sferze służą dokumentowaniu i zachowaniu polskich śladów na obczyźnie, przybliżaniu polskiego dziedzictwa kulturalno-historycznego naszym rodakom, pielęgnowaniu i rozwojowi kultury polskiej w środowiskach polonijnych, zapewnieniu Polakom żyjącym poza krajem kontaktu z polską kulturą.

- Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, korzystając z dotacji Kancelarii Senatu, wsparło finansowo szereg działań popularyzujących naszą kulturę i tradycję. W Kanadzie pomoc otrzymały Zespół Pieśni i Tańca „Orzeł” z Missisagua, Ottawski Klub Teatralny, Zespół Folklorystyczny „Stella Polonia”, Polski Instytut Naukowy – na zorganizowanie sympozjum „Życie i twórczość Brunona Schulza”. W USA pomoc na wystawienie „Strasznego Dworu” otrzymała Orkiestra Symfoniczna im. Paderewskiego z Chicago. W Kostaryce została wykonana nowa tablica na pomniku Fryderyka Chopina. W Austrii Stowarzyszenie wsparło organizację XVI Dni Polskich, Zlot Polonijny i igrzyska dziecięce w Linzu. „Wspólnota” pomogła Polskiemu Uniwersytetowi Naukowemu na Obczyźnie zorganizować konferencję „Generał Anders. Żołnierz i Przywódca Wolnych Polaków na Uchodźstwie”. Na Ukrainie, w ramach ochrania dziedzictwa narodowego, Stowarzyszenie dofinansowało prace konserwatorsko-restauracyjne prowadzone w kościołach w Chodorowie, Czerniowcach, Dobromilu, Husakowie, Obertynie i Katedrze Lwowskiej, a także konserwację pomników upamiętniających poległych żołnierzy II Brygady Legionów w Nadwórnej i Zielonej.

- Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” realizuje program „Kultura i Dziedzictwo Narodowe na Wschodzie”, w ramach którego dofinansowywano prezentacje artystów krajowych w miejscach zamieszkania Polaków na Wschodzie, spotkania, konferencje, seminaria poświęcone dokumentowaniu śladów polskości, badania naukowe nad spuścizną kulturalno-historyczną na Wschodzie, a także działania mające na celu zachowanie miejsc ważnych dla polskiej kultury i historii.

- Fundacja „Semper Polonia” realizuje program „Ocalmy od zapomnienia”. Ideą tego przedsięwzięcia jest inicjowanie działań umożliwiających odnajdywanie i dokumentowanie wkładu Polaków w rozwój dziedzictwa cywilizacyjnego różnych krajów świata; archiwizowanie informacji i dokumentacji na temat dóbr kultury polskiej znajdujących się poza krajem, wspieranie inicjatyw na rzecz ochrony polskich zabytków, promocja współczesnych osiągnięć kultury, nauki, gospodarki polskiej i Polaków.

28.

29.

30.

31.

Na Litwie Klub Studentów Polskich, dzięki wsparciu finansowemu z Polski, zorganizował „Rajd Odkrywców”, podczas którego uczestnicy odwiedzili pałac Tyszkiewiczów w Czerwonym Dworze oraz kościół p.w. św. Teresy ufundowany przez Benedykta Tyszkiewicza. Organizatorzy rajdu przygotowali referat o historii rodu Tyszkiewiczów, roli, jaką odegrał on w historii Polski i Litwy. Przygotowano też wykaz zabytków polskiej historii, kultury i sztuki nad Niemnem (fot. 24).

W Rumunii Klub Stypendystów odwiedził miejscowości, w których zostali pochowani Polacy, ofiary II wojny światowej. Uczestnicy projektu przeprowadzili prace porządkowe oraz zapalili znicze na cmentarzach w pięciu miejscowościach. Efektem tego przedsięwzięcia było odnalezienie wielu nieznanych do tej pory miejsc pochówku Polaków. Podobne akcje podejmowano również w innych krajach.

Fundacja „Semper Polonia” prowadzi program wspierania Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku. Ideą tego programu jest stworzenie nowego pozytywnego wizerunku Polski i Polonii w świecie oraz wspieranie młodego pokolenia Polaków. Od 2005 r. Fundacja zaangażowała się również w ratowanie zbiorów Instytutu, które stanowią wspólne dziedzictwo wszystkich pokoleń Polaków. W 2007 r., wykorzystując dotacje Kancelarii Senatu, dzięki pomocy specjalistów Biblioteki Narodowej, rozpoczęto porządkowanie i katalogowanie zbiorów Instytutu.

III ZJAZD POLONII

III Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy w Warszawie, w ocenie głównego organizatora Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, był najważniejszym wydarzeniem w życiu Polonii w roku 2007. W Zjeździe wzięło udział około 400 uczestników z ponad 60 krajów, reprezentujących organizacje polonijne, instytucje naukowe i kulturalne, a także duchowieństwo oraz polskie media działające na obczyźnie (fot. 32–33).

Tradycja organizowania zjazdów Polonii sięga czasów II Rzeczypospolitej. Do tej inicjatywy powrócono po 1989 r. Pierwszy zjazd odbył się w Krakowie w 1992 r., kolejny – w 2001 r.: w Warszawie, Krakowie, Częstochowie i Puławach.

Za granicą żyje 17 mln Polaków. Najlichnijszym skupiskiem emigracji polskiej są Stany Zjednoczone; mieszka tam, jak szacują polskie placówki konsularno-dyplomatyczne, ponad 10 mln Polaków. Duże ośrodki polonijne znajdują się w Brazylii, Kanadzie, Niemczech i we Francji. Za wschodnią granicą najwięcej Polaków mieszka na Ukrainie, Białorusi, w Rosji i na Litwie.

Uroczysta inauguracja III Zjazdu odbyła się w sali posiedzeń Sejmu. Zjazd otworzył marszałek Senatu Bogdan Borusewicz, który podkreślił rolę Senatu, jako patrona Polonii i Polaków za granicą. W dniu otwarcia Zjazdu prezydent RP Lech Kaczyński, w obecności marszałków Sejmu i Senatu, podpisał oczekiwaną przez środowiska polskie, zwłaszcza na Wschodzie, ustawę o Karcie Polaka.

Przybyli na Zjazd delegaci pracowali w ośmiu komisjach. Dyskutowano m.in. na temat promocji kultury polskiej za granicą, sytuacji polskiej mniejszości na świecie, współpracy Polonii z rodakami w kraju oraz o nowej migracji, związanej z wyjazdami Polaków do pracy w państwach UE.

Podczas uroczystego zakończenia Zjazdu, które odbyło się na Zamku Królewskim w Warszawie, przedstawiono podjęte przez delegatów uchwały. Uczestnicy Zjazdu wyrazili: protest przeciwko naruszaniu praw człowieka na Białorusi; podziękowanie za ustawę Karta Polaka; uznanie i wdzięczność wszystkim, którzy angażują się w pogłębianie znajomości języka polskiego oraz podejmują działania mające na celu zachowanie tożsamości i kultury narodowej w polskiej diasporze na świecie. Delegaci wysoko ocenili decyzję UNESCO o zmianie nazwy hitlerowskiego obozu Auschwitz-Birkenau.

MEDIA POLONIJNE

Rolę mediów w integracji środowisk polonijnych oraz promowaniu polskiej kultury, trudno przecenić. Senat wspiera finansowo działalność wielu polonijnych redakcji prasowych, radiowych, telewizyjnych i internetowych.

- „Wspólnota Polska”, korzystając z dotacji Kancelarii Senatu, wspomogła finansowo „Głos Polski” z Toronto, „Głos Nauczyciela” z Chicago, radio „Rytm dla Polonii” z Nowego Jorku, „Gazetę Klubu Polskiego” w Japonii. Wsparcia udzielono redakcjom pism „Głos Polski” i „Nasza Gazeta” w Argentynie, „Kurier” i „Kurierek” w Brazylii. Pomoc finansową na koszty redakcyjne i wydawnicze otrzymały Klub Inteligencji Polskiej, wydawca pisma „Jupiter”, redakcja polsko-austriackiego magazynu „Żongler” – z Austrii oraz redakcja „Novum” z Belgii. Pomoc otrzymała Polska Fundacja Kulturalna na wydawanie „Dziennika Polskiego” i „Tygodnika Polskiego” w Wielkiej Brytanii, a także redakcja biuletynu informacyjnego „Polonia Włoska” we Włoszech.

- Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” prowadzi program pomocy mediom na Wschodzie, którego celem jest dofinansowanie upowszechniania polskiego słowa dla kultywowania polskich narodowych i kulturalnych tradycji i obyczajów, umożliwienia dostępu do rzetelnej informacji o wydarzeniach i problemach w miejscach zamieszkania Polaków na Wschodzie. Fundacja organizuje szkolenia dla dziennikarzy polonijnych, wyposaża redakcje w sprzęt, pokrywa niektóre koszty wydawnicze, umożliwia dostęp do internetu.

- Fundacja „Wolność i Demokracja”, korzystając z dotacji Kancelarii Senatu, wspiera wydawanie czasopism dla mniejszości polskiej na Białorusi.

- Fundacja „Polonia Restituta” wydaje kwartalnik „Nasza Rota” adresowany do środowisk polonijnych, wysyłany do nauczycieli szkół polskich i organizacji zajmujących się krzewieniem polskości w 57 krajach.

- Fundacja „Oświata Polska za Granicą” wspiera wydawanie redagowanego przez młodzież dwumiesięcznika „Pod Wiatr”. Pismo dociera do ponad 500 środowisk polonijnych. Fundacja prowadzi też program bezpłatnej prenumeraty prasy dla środowisk polskich na Wschodzie.

- Małopolskie Forum Współpracy z Polonią zorganizowało XV Jubileuszowe Światowe Forum Mediów Polonijnych dla 150 dziennikarzy z 30 państw. Jest to największe przedsięwzięcie organizowane w kraju z udziałem dziennikarzy polonijnych. Celem Forum jest utrzymywanie więzi środowisk polonijnych z krajem oraz promocja gospodarki, turystyki i kultury polskiej w świecie. Uczestnicy Forum byli też gośćmi Senatu RP (fot. 34–35).

32.

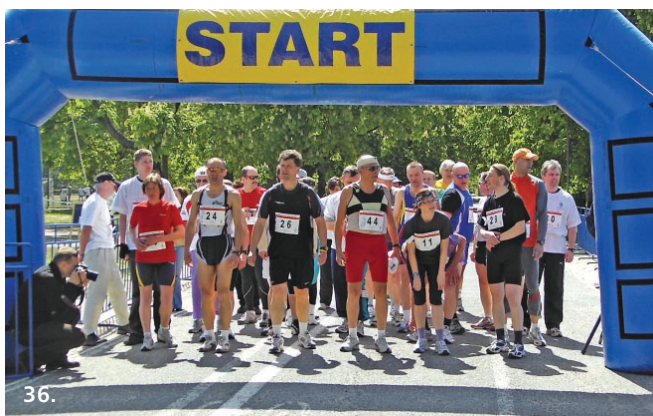
33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

EDUKACJA, SPORT, WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY POLSKIEGO POCHODZENIA ZZA GRANICY W POLSCE

– to trzeci, wyznaczony decyzją Prezydium Senatu RP, priorytet finansowania zadań zleconych w 2007 r. Pomocy w organizowaniu pobytu w Polsce młodych rodaków z różnych krajów, zwłaszcza ze Wschodu, podjęło się wiele organizacji. Ideą tych przedsięwzięć jest integracja środowisk polskich i polonijnych, nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami w Polsce, nauka języka, poznanie kraju, wychowanie w duchu polskości (fot. 36–37).

- W 2007 r. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” zorganizowało w Krakowie, Katowicach, Poznaniu, Wrocławiu, Rzeszowie i Toruniu letnie szkoły kultury i języka polskiego. Ich program adresowany był głównie do studentów i osób dorosłych. W organizowanych przez „Wspólnotę” warsztatach, studiach metodycznych dla nauczycieli szkół polskich wzięło udział ponad 660 pedagogów. W ramach pobytów językowo-turystycznych i obozów integracyjnych przebywało w Polsce 440 młodych osób. Z możliwości edukacji podczas pobytu w Polsce skorzystało 1557 dzieci. 197 osób z 22 krajów uczestniczyło w VI Światowym Zlocie Młodzieży Polonijnej „Orle Gniazdo 2007” koło Kórnik. W czasie 10-dniowego pobytu młodzież polonijna brała udział w zajęciach muzycznych, plastycznych, teatralnych, warsztatach dziennikarskich, uczyła się też działań na rzecz ruchu polonijnego. 687 młodych sportowców z Litwy, Łotwy, Estonii, Białorusi, Ukrainy, Rosji i Polski wzięło udział w Polonijnych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Łomży. Impreza ta uczy nie tylko rywalizacji sportowej (11 dyscyplin), ale także tolerancji, umiejętności nawiązywania kontaktów, doskonalenia znajomości języka polskiego. 1016 zawodników z 28 krajów wzięło udział w XIII Światowych Igrzyskach Polonijnych – Słupsk 2007. Uczestniczący w ceremonii otwarcia marszałek Senatu Bogdan Borusewicz podkreślił, że Igrzyska Polonijne to największe święto sportowe polskiej diaspory i wyjątkowa okazja do kontaktu z Macierzą.

- Fundacja „Semper Polonia” zorganizowała w Warszawie warsztaty historyczne dla przedstawicieli Klubów Stypendystów. Głównym celem warsztatów było zapoznanie młodzieży polonijnej z polskim dziedzictwem kulturowym. Uczestnicy zwiedzili stolicę, brali udział w zajęciach przygotowanych przez Towarzystwo Opieki nad Zabytkami, konsultowali swoje projekty związane z działaniami na rzecz ochrony zabytków polskich w ich krajach zamieszkania (fot. 27).

Członkowie Polonijno-Szkolnych Klubów Olimpijczyka z kilku państw oraz 8 polskich klubów piłkarskich uczestniczyli w Warszawie w I Międzynarodowym Turnieju Piłki Nożnej „Orliki 2012”. Turniej zorganizowała „Semper Polonia” przy współpracy PZPN i Urzędu Dzielnicowego Warszawa-Targówek, a patronat nad imprezą objęli marszałek Senatu i prezydent Warszawy (fot. 38).

- Rada Przyjaciół Harcerstwa, korzystając z dotacji Kancelarii Senatu, zorganizowała wypoczynek dla 150 dzieci polskiego pochodzenia z Ukrainy i Białorusi. Podczas turnusów dzieci poznawały Kotlinę Jeleniogórską, uczyły się języka polskiego, nawiązywały kontakty z polskimi rówieśnikami.

- Caritas Polska, dzięki dotacji, zorganizowała w lipcu i sierpniu kolonie letnie dla ok. 4000 dzieci w wieku 7–17 lat, pochodzących z polskich rodzin z Ukrainy, Białorusi, Rumunii i Litwy. Celem kolonii było uświadomienie dzieci na piękno przyrody, dostrzeganie problemów związanych z ochroną środowiska, zdobycie umiejętności współpracy w grupie, a także posługiwanie się językiem polskim.

- Stowarzyszenie Parafiada im. św. Józefa Kalsancjusza, wsparta środkami z budżetu Kancelarii Senatu, realizowała program „Ruch rzeźbi umysł, serce i ciało” – w trakcie letnich obozów integracyjnych dla młodzieży polonijnej i polskiej. W 2007 r. w programie uczestniczyło 850 osób z Białorusi, Ukrainy, Litwy, Łotwy, Rosji, Mołdawii i tyle samo z Polski. W czasie obozów prowadzono zajęcia kulturalno-oświatowe, rekreacyjno-sportowe, spotkania liturgiczno-ekumeniczne.

- Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski zorganizowało VII edycję akcji „Podarujmy dzieciom lato” – wakacyjny pobyt dzieci polskich z Białorusi, Ukrainy, Bukowiny Rumuńskiej i Królewca.

- Towarzystwo Miłośników Polesia zorganizowało obóz integracyjno-wypoczynkowy dla młodzieży z Pińska.

W 2007 r. 73 organizacje pozarządowe, korzystając z dotacji z budżetu Kancelarii Senatu RP, zrealizowały na rzecz Polonii i Polaków za granicą ok. 2900 przedsięwzięć o charakterze programowym.

Opieka Senatu nad Polonią i Polakami za granicą nie sprowadza się jedynie do przyznawania dotacji na cele programowe i inwestycyjne. Senat za pośrednictwem marszałka i senatorów, w kontaktach międzynarodowych, reprezentuje i broni interesów Polonii. Marszałek i senatorowie przy okazji każdej oficjalnej podróży zagranicznej spotykają się z naszymi Rodakami za granicą, interesują się ich problemami i starają się pomagać. Przy okazji wizyt gości zagranicznych w Senacie marszałek porusza kwestie związane z sytuacją polskiej mniejszości. Marszałek, wice-marszałkowie, senatorowie patronują i uczestniczą w wydarzeniach polonijnych w kraju i poza granicami.

Sprawami Polonii w Senacie zajmuje się Komisja Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą. Do tej komisji trafiają projekty ustaw dotyczące spraw Polonii. Komisja ma prawo inicjować rozwiązania legislacyjne potrzebne Polakom pozostającym poza granicami Ojczyzny. Troską Komisji jest utrzymywanie więzi Polaków i osób polskiego pochodzenia zamieszkałych za granicą z krajem ojczystym. Komisja interesuje się sytuacją prawną Polaków w krajach ich zamieszkania, inicjuje i koordynuje współpracę środowisk polonijnych, a także stara się chronić dziedzictwo polskiej kultury i historii za granicą. Komisja opiniuje dla Prezydium wnioski organizacji pozarządowych o zlecenie zadań służących Polonii, a następnie ocenia ich wykonanie.

Roboczymi kontaktami ze środowiskami polonijnymi zajmuje się Biuro Polonijne Kancelarii Senatu. To tutaj wpływają wnioski o zlecenie zadań w zakresie opieki nad Polonią, tu następuje ich ocena formalnoprawna i rachunkowa, przygotowywane są dokumenty, które rozpatruje Zespół Finansów Polonijnych, Komisja, a następnie Prezydium Senatu. Biuro Polonijne na co dzień kontaktuje się ze środowiskami polonijnymi, a także z urzędami i organizacjami działającymi na rzecz Polonii w kraju.

POLONIJNA RADA KONSULTACYJNA

W 2002 r. Senat podjął uchwałę w sprawie utworzenia Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy marszałku Senatu. To organ doradczy marszałka Senatu, powoływany na czas kadencji. Wyraża opinie w sprawach istotnych dla Polonii i Polaków za granicą. Stanowi oficjalne forum współpracy między Senatem a przedstawicielami największych organizacji polonijnych. Rada zbiera się przynajmniej raz w roku. Polonijna Rada Konsultacyjna wypowiada się w najważniejszych sprawach związanych z kierunkami działań Senatu na rzecz Polonii.

Polonijna Rada Konsultacyjna zebrała się w Senacie w marcu 2007 r. Jej przedstawiciele wyrazili zadowolenie ze wzrostu nakładów na pomoc Polonii. Rada w pełni zaakceptowała procedury przyznawania dotacji i realizacji zadań na rzecz diaspory za pośrednictwem organizacji pozarządowych. Zaaprobowwała także kierunki i priorytety działań Senatu na rzecz Polonii w 2007 r. Rada omówiła ponadto sytuację na Białorusi i uznała, że tylko solidarne i konsekwentne popieranie Andżeliki Borys i Związku Polaków na Białorusi przez władze Rzeczypospolitej i organizacje polonijne na świecie umożliwi temu Związkowi niezależną działalność. Wiele uwagi w czasie posiedzenia poświęcono nowej fali emigracji polskiej do krajów UE. Przedstawiciele organizacji polonijnych wskazali na potrzebę monitorowania dynamiki tego zjawiska i za niewystarczające uznali działania w zakresie kształcenia dzieci i młodzieży tej fali migracji.

Na zdjęciu członkowie Polonijnej Rady Konsultacyjnej (od lewej): Tadeusz A. Pilat, Stanisław Łuciw, Janusz Rygielski, Andżelika Borys, Emilia Chmielowa, Helena Miziniak

Skład Polonijnej Rady Konsultacyjnej:

Janusz Rygielski	prezes Rady Naczelnej Polonii Australijskiej i Nowozelandzkiej
Les Kuczyński	przewodniczący Rady Polonii Świata
Tadeusz A. Pilat	prezydent Europejskiej Rady Wspólnot Polonijnych
Jan Zinkiewicz	prezes Związku Polaków w Kazachstanie
Andżelika Borys	prezes Zjednoczenia Społecznego „Związek Polaków na Białorusi”
Stanisław Łuciw	prezes Związku Polaków w Argentynie
Emilia Chmielowa	prezes Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie
Helena Miziniak	prezydent Honorowy Europejskiej Rady Wspólnot Polonijnych
Frank Spula	prezes Związku Narodowego Polskiego oraz prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej

KARTA POLAKA

Na początku września ubiegłego roku parlament uchwalił Kartę Polaka. Ustawę podpisał 22 września 2007 r. prezydent RP Lech Kaczyński w obecności marszałków Sejmu i Senatu w dniu rozpoczęcia III Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy. Karta Polaka jest wyrazem spełnienia moralnego obowiązku Państwa Polskiego wobec Rodaków, którzy na skutek zmiennych losów naszej Ojczyzny znaleźli się poza obecnymi granicami. Ustawa wprowadza ułatwienia i przywileje dla Polaków zamieszkałych na Wschodzie. Umożliwia im m.in. wielokrotne przekraczanie granicy, dostęp do polskich szkół i uczelni oraz wprowadza istotny zapis o refundacji kosztów wizy.

DZIEŃ POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ

To święto, obchodzone 2 maja, ustanowione zostało w 2001 r. w uznaniu wkładu Polonii w odzyskiwanie przez Polskę niepodległości; za wierność i przywiązanie do polskości oraz pomoc krajowi w najtrudniejszych momentach (fot. 41).

Senat RP co roku włącza się w te obchody. W 2007 r. z tej okazji w Łazienkach Królewskich w Warszawie odbył się festyn. Marszałek Senatu Bogdan Borusewicz podkreślił, że *to święto ma przypominać Polakom mieszkającym w Polsce o 17 milionach rodaków żyjących poza granicami naszego kraju, rozsianych po całym świecie. Polska ma wobec Polonii i Polaków za granicą zobowiązania, z których wywiązuje się m.in., wspierając finansowo naszych Rodaków i dbając o ich status w krajach zamieszkania. W Łazienkach można było obejrzeć wystawę dokumentującą życie Polonii i dokonania polonijnych sportowców. Dzieci i młodzież mogły wziąć udział w licznych konkursach. Wystąpiły polonijne zespoły folklorystyczne. Na warszawskiej Agrykoli odbyły się biegi o Puchar Marszałka Senatu.*

41.

Spotkania marszałka Senatu z Polonią

Przy okazji wizyt zagranicznych w 2007 r. marszałek Senatu spotkał się m.in. z Polonią niemiecką, argentyńską, brazylijską, australijską, Polakami zamieszkałymi w Emiratach Arabskich (fot. 28–31, 42).

Polonia brazylijska liczy ponad milion osób. Większość Polonii słabo mówi po polsku, a najmłodsze pokolenie posługuje się wyłącznie językiem portugalskim. To największy problem tej Polonii. Polonusi wskazywali, że zainteresowanie nauką języka polskiego jest kilkakrotnie większe niż możliwości oferowane przez organizacje polonijne, Domy Polskie i sobotnie szkoły. W Brazylii świadomość polskich korzeni jest silna i organizacje polonijne dbają o zachowanie polskich tradycji. Na spotkaniu z przedstawicielami organizacji polonijnych marszałek zapewnił, że Polska nie zapomni o Polonii brazylijskiej. Podziękował też za przywiązanie do polskości.

Marszałek spotkał się także z australijską Polonią w stanie Wiktoria. Rozmowy zdominował problem zachowania znajomości języka polskiego wśród dzieci i wnuków emigrantów polskiego pochodzenia. Polonusi proponowali wymianę młodzieży, wskazywali na potrzebę inwestowania w promocję Polski i języka polskiego w Australii.

42.

Rok generała Władysława Andersa

Hołdem dla całej zachodniej emigracji niepodległościowej było ogłoszenie przez Senat RP roku 2007 – rokiem generała Władysława Andersa. W ten sposób uczczony został wspaiały człowiek i niezłomny obrońca Ojczyzny (fot. 43).

... Generał Władysław Anders jest symbolem chwały żołnierza polskiego walczącego o wolność i niezawisłość Rzeczypospolitej. Uosabia niezłomną postawę Polaków na obczyźnie, ich tragizm oraz wierność ideałom, o które walczył Naród Polski. Po wojnie generał Anders i Jego oficerowie zostali pozbawieni obywatelstwa polskiego przez władze komunistyczne w kraju, a żołnierze Armii Andersa skazani zostali za swoje bohaterstwo na przymusową emigrację i rozłąkę z najbliższymi. Dopiero po przełomie ustrojowym wolna, niepodległa i suwerenna Rzeczpospolita przywróciła należne Mu miejsce w pantheonie bohaterów narodowych – czytamy m.in. w uchwale Senatu.

W trakcie tego roku miały miejsce liczne wydarzenia kulturalne, naukowe, w Polsce i poza granicami, upamiętniające służbę Polsce generała Andersa. Patronat nad obchodami tego roku sprawował prezydent i Senat RP. W uroczystościach udział wzięła wdowa po generale Irena Anders oraz ostatni prezydent Polski na wychodźstwie – Ryszard Kaczorowski (fot. 44–46).

Senat w 2007 roku wspierał rozwój mediów polonijnych i polskich za granicą.
To fotografie tylko niektórych okładek dotowanych pism

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ